

Kur'ân'daki Besmeleler

Rize'den Nadide Toprak: “Kur'ân'daki besmeleler 114 defa mı nazil olmuştur? Yoksa bir defa nazil olup her sûrenin başına mı konmuştur?”

Besmele'nin Kur'ân'dan bir âyet olduğunda şüphe yoktur. Neml Sûresi'nin 30. âyetinde âyetin bir parçası olarak geçmektedir.

Kur'ân'ın bu âyetinde Hazret-i Süleyman'dan (as) bir mektup alan Belkıs'ın, çevresinde bulunan yaverlerine: “Ey kavmimin ileri gelenleri. Bana bir mektup bırakıldı. Süleyman'dan geliyor ve ‘Bismillâhirrahmânirrahîm’ kelimesiyle başlıyor” dediğini öğreniyoruz.¹

Besmele'nin Kur'ân'da 114 defa nazil olduğu görüşü de var; bir defa nazil olduğu ve sûrelerin arasını ayırmak için her sûrenin başına teberrüken konduğu görüşü de. Birinci görüş İmam-ı Şâfiî'ye ait. İmam-ı Şâfiî'ye göre Besmele tek bir âyet olduğu halde Kur'ân'da 114 defa nazil olmuştur.²

Nitekim, İbn-i Abbas (ra) bildirmiştir ki: “Besmeleyi terk eden Allah'ın kitabından 114 âyet terk etmiş olur.”

Ebû Hüreyre (ra) dedi ki: Allah Resûlü (asm) bildirdi: “Fâtiha sûresi yedi âyettir. Bu âyetlerin ilki ‘Bismillâhirrahmânirrahîm’ âyetidir”³

Besmele için önemli olan “nâzil olmuş bir âyet” olduğu gerçeğidir. Her sûrenin başında okunuş şeklinin de vahye dayandığında şüphe yoktur. Binâenaleyh, besmelenin Kur'ân'dan bir âyet oluşu, her hayırlı işimizde dilimizden düşürmemek açısından yeterli bir hakîkattir.

Dipnotlar:

1- Neml Sûresi, 27/29-30.

2- Sözler, s. 17; Elmalılı Tefsiri, 1/16

3- Elmalılı Tefsiri, 1/16.